

Fundacja Ochrony Warstwy Ozonowej PROZON

ul. Matuszewska 14 Bud. B9, 03-876 Warszawa
T: (22) 392-74-62 (do -64), K: 602-698-835, 600-281-279, F: (22) 675-29-66
www.prozon.org.pl, prozon@prozon.org.pl

sierpień 2013

Założenia do projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych

Rada Ministrów przyjęła założenia do projektu ustawy o substancjachubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, przedłożone przez ministra środowiska.

Proponowane rozwiązania mają przyczynić się do istotnego ograniczenia emisji do atmosfery niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych i substancjiubożających warstwę ozonową wykorzystywanych w sektorach chłodnictwa i klimatyzacji, ochrony przeciwpożarowej i elektroenergetyki.

Warstwa ozonowa występuje w górnych częściach atmosfery i w sposób naturalny chroni organizmy żywe przed szkodliwym promieniowaniem ultrafioletowym. Wśród gazów najbardziej niszczących warstwę ozonową są freony i halony, wciąż występujące w urządzeniach chłodniczych i klimatyzacyjnych oraz instalacjach gaśniczych. Niszczenie warstwy ozonowej powoduje powstawanie tzw. dziury ozonowej. W efekcie ludzie, zwierzęta i rośliny są narażone na szkodliwe działanie promieni UV. Zarówno freony oraz halony, jak i fluorowane gazy cieplarniane, wciąż stosowane jako czynniki chłodnicze, środki spieniające i gaśnicze, gazy pędne w aerozolach oraz rozpuszczalniki, charakteryzują się wyjątkowo wysokim współczynnikiem globalnego ocieplenia, nawet kilka tysięcy razy większym niż CO₂ i długim okresem przebywania w atmosferze, co powoduje, że ich emisja w znaczący sposób wpływa na globalne ocieplanie się klimatu.

Przygotowanie nowych regulacji było konieczne przede wszystkim ze względu na rozporządzenia wspólnotowe (1005/2009 i 842/2006) oraz 12 rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej do tych rozporządzeń. Zasadniczo przepisy rozporządzeń wspólnotowych i wykonawczych są stosowane bezpośrednio w państwach unijnych, jednak część z nich wymaga odzwierciedlenia w przepisach krajowych.

Zgodnie z regulacjami wspólnotowymi, ograniczenie szkodliwych emisji ma następować m.in. przez:

- kontrolę szczelności urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających te substancje i gazy,
- odzysk substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych,
- zakazy wprowadzania, z pewnymi wyjątkami, do obrotu substancji, produktów i urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową.

Według założeń, proponowana ustawa będzie wdrażać wymogi unijne, w tym określać m.in.:

- obowiązki podmiotów prowadzących działalność gospodarczą dotyczącą produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi substancjami i gazami oraz produktami, urządzeniami, gaśnicami i systemami zawierającymi te środki; chodzi także o obowiązki podmiotów, które użytkują produkty, urządzenia gaśnicze i systemy zawierające te substancje lub gazy;
- zadania organów i jednostek właściwych w sprawach substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych oraz postępowania z produktami, urządzeniami, systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, a także systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi te substancje lub gazy;
- sankcje za naruszenie przepisów dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, jak też systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych zawierających te środki;
- wysokość opłat za wykonywanie określonych czynności przez jednostkę certyfikującą personel lub przedsiębiorców.

W założeniach określono, że podmioty wprowadzające do Polski produkty, urządzenia, systemy ochrony przeciwpożarowej i gaśnice zawierające fluorowane gazy cieplarniane, a także pojemniki je zawierające – będą musiały umieszczać na nich etykiety w języku polskim.

Przewidziano także utworzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej. Powinien on umożliwić identyfikację urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz ich operatorów, a także rodzaju i ilości substancji zubożającej warstwę ozonową lub fluorowanego gazu cieplarnianego, zawartych w urządzeniu lub systemie. Rejestr będzie zawierał też informacje dotyczące instalacji, konserwacji i serwisowania urządzenia lub systemu, a także kontroli wycieków oraz odzysku tych substancji lub gazów z urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej.

Zgodnie z założeniami personel, który wykonuje określone czynności w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, pomp ciepła i systemów ochrony

przeciwpożarowej, w których wykorzystywane są fluorowane gazy cieplarniane i ich odzysk

– będzie musiał posiadać odpowiedni certyfikat. Projekt przewiduje także certyfikat dla przedsiębiorstw. Obydwa rodzaje certyfikatów mają być wydawane bezterminowo.

W projekcie ustawy zostaną także uregulowane kwestie sprawozdawczości w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych. Na podmioty przywożące ww. składniki do Polski oraz je wywożące z naszego kraju nałożono obowiązek przekazywania do wyspecjalizowanej jednostki rocznych sprawozdań (jako formularzy w postaci elektronicznej). Wyspecjalizowaną jednostką jest Instytut Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie.

Założono, że obowiązek przekazywania rocznych sprawozdań dotyczyć będzie także podmiotów stosujących te substancje i gazy z uwzględnieniem ich stosowania w produkcji, instalacji, serwisowaniu lub konserwacji urządzeń i systemów ruchomych, gaśnic oraz systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, a także prowadzących ich odzysk, recykling, regenerację lub niszczenie (w rozumieniu przepisów wspólnotowych).

Ponadto, obowiązek przekazywania sprawozdań ma dotyczyć podmiotów przywożących do Polski produkty, stacjonarne i ruchome urządzenia oraz systemy ochrony przeciwpożarowej, gaśnice, a także systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierające substancje i gazy. Sprawozdawczość obejmie również podmioty wywożące z naszego kraju takie produkty, urządzenia i systemy.

Zgodnie z projektem, kontrolę przestrzegania ustawy i rozporządzeń wspólnotowych sprawować będą organy: Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowej Straży Pożarnej. Proponuje się także, aby organy celne były zobowiązane do przedkładania ministrowi środowiska sprawozdania o ilości zatrzymanej substancji zubożającej warstwę ozonową oraz terminie przekazania jej do unieszkodliwiania (z podaniem nazwy i adresu podmiotu, któremu przekazano ją do unieszkodliwiania). Minister zostanie także poinformowany o wszczętym postępowaniu celnym w związku z wykryciem nielegalnego przemieszczania się substancji.

Założono, że w przypadkach naruszeń przepisów wspólnotowych i krajowych będą stosowane kary pieniężne. Mają się one mieścić w przedziale od 3 tys. zł (np. za nieprzekazanie sprawozdań lub ich kopii) do 30 tys. zł (np. za wydawanie certyfikatów bez spełnienia określonych wymogów). Kary pieniężne będzie wymierzał, w drodze decyzji administracyjnej, wojewódzki inspektor ochrony środowiska albo komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej, w zakresie swoich kompetencji. Kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasające.

Nowa ustawa zastąpi regulację z 2004 r.

Źródło: www.premier.gov.pl

<https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/decyzje-rzadu/zalozenia-do-projektu-ustawy-o-substancjach-zubozejacych-warstwe-ozonowa.html>